

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 27Co/24/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3621200506
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 01. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Bajzová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2025:3621200506.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ľubice Bajzovej a členiek senátu JUDr. Aleny Záhumenskej a Mgr. Martiny Trnavskej v právnej veci žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. D. XX, právne zastúpeného: Mgr. Vlastimilom Valkovičom, advokátom so sídlom A. Hlinku 4239/58, Topoľčany, proti žalovanému: ALONE s.r.o. so sídlom Piešťanská 21, Nitra, IČO: 47 597 119, právne zastúpenému: Advokátska kancelária Consilliaris, s. r. o. so sídlom Ružová dolina 8, Bratislava, IČO: 47 248 301, o zaplatenie sumy 12.450,- eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 31. októbra 2023, č.k. PE-5C/11/2021-283, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie v jeho zamietajúcej časti (výrok I.) a súvisiacej časti o trovách konania medzi stranami sporu (výrok II.) **p o t v r d z u j e .**

Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku III., ktorým rozhodol, že o trovách štátu rozhodne samostatným uznesením **z r u š u j e** a v tomto rozsahu vec **v r a c i a** súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým, v záhlaví identifikovaným rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. žalobu zamietol, výrokom II. rozhodol o trovách konania medzi stranami sporu tak, že žalovaný má nárok voči žalobcovi na ich náhradu vo výške 100 % s tým, že o ich výške rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia samostatným uznesením vydaným súdnym úradníkom a v konečnom dôsledku výrokom III. rozhodol tak, že o trovách štátu rozhodne samostatným uznesením.

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca sa podanou žalobou proti žalovanému domáhal zaplatenia sumy 12.450,- eur s 5%-ným úrokom z omeškania ročne zo sumy 12.450,- eur od 10.03.2021 do zaplatenia a náhrady trov konania na tom základe, že dňa 07.12.2017 bola medzi žalobcom a žalovaným uzatvorená zmluva o dielo, na základe ktorej mal žalovaný pre žalobcu postaviť stavbu - holodom rodinného domu LAGUNA 445 vo E. F. s povinnosťou dielo odovzdať do 31.12.2019. Žalovaný však ani do mesiaca február 2021 dielo nedokončil, neodovzdal a keďže ani nebol predpoklad jeho odovzdania, odstúpil žalobca písomne od zmluvy o dielo a to listom zo dňa 19.02.2021, ktoré odstúpenie bolo doručené žalovanému dňa 23.02.2021. V odstúpení od zmluvy bol žalovaný zároveň vyzvaný na zaplatenie zmluvnej pokuty v zmysle článku VI. Zmluvy o dielo vo výške 12.450,- eur, vyčíslenej ku dňu spisania odstúpenia od zmluvy, pričom žalovaný ani čiastočne zmluvnú pokutu neuhradil. Zmluvná pokuta je vypočítaná za roky 2020 a 2021 (366 dní x 30,- eur/rok 2020 + 49 dní x 30,- eur/rok 2021) ku dňu zaslania odstúpenia od zmluvy. Zákonný ročný úrok z omeškania uplatňuje odo dňa, kedy sa dostal žalovaný do omeškania t.j. odo dňa 10.03.2021, nakoľko mal lehotu 14 dní na jej zaplatenie počínajúc odo dňa doručenia odstúpenia od zmluvy o dielo.

3. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia ďalej vyplýva, že Okresný súd Partizánske o žalobe prvotne rozhodol tak, že vydal pod č. k. 5C/11/2021-26 zo dňa 21.05.2021 platobný rozkaz, ktorým zaviazal žalovaného na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 12.450,- eur s 5%-ným úrokom z omeškania ročne zo sumy 12.450,- eur od 10.03.2021 do zaplatenia a zároveň k náhrade trov konania. Proti platobnému rozkazu podal žalovaný v zákonom stanovenej lehote odpor, v ktorom namietal, že dielo malo byť podľa zmluvy zhotovené do 31.12.2019, t.j. 24 mesiacov odo dňa uzavretia zmluvy o dielo v závislosti od faktorov, ako je počasie, denné a nočné teploty v neposlednom rade aj vzhľadom na súčinnosť objednávateľa. Tento termín nebolo možné dodržať, pretože žalobca sa stal vlastníkom pozemku na ktorom malo byť dielo vykonané až v roku 2019, teda takmer dva roky potom, čo bola zmluva o dielo uzatvorená, s ohľadom na čo nie je podstatným konkrétny termín uvedený v zmluve, ale lehota 24 mesiacov odkedy bolo umožnené žalovanému dielo vykonať počnajúc v tomto prípade od momentu, keď sa žalobca stal vlastníkom pozemku, až po ktorej skutočnosti bolo možné vybaviť stavebné povolenia potrebné na realizáciu diela. Poukázal však aj na ďalšiu prekážku neumožňujúcu ani po prevode pozemku do vlastníctva žalobcu bezprostredné vydanie stavebného povolenia spočívajúcu v tom, že ani po nadobudnutí pozemku do vlastníctva, žalobca nezabezpečil vyňatie pôdy z PPF na stavebné účely, nedoložil stavebné povolenie, resp. žiadny doklad, aby bolo možné dielo žalovaným realizovať, pričom žalovaný takúto povinnosť zo zmluvy o dielo nemal, táto povinnosť zaťažovala samotného žalobcu. Z dôvodu nečinnosti žalobcu a ústretovosti žalovaného, však nakoniec žalovaný aj započal s prácami bez stavebného povolenia, za čo mu bola uložená pokuta vo výške 10.000,- eur. Bol to teda žalobca, nie žalovaný, ktorý podstatným spôsobom porušil svoje povinnosti, svojou nečinnosťou znemožnil žalovanému dielo zrealizovať a preniesol bez akéhokoľvek dôvodu povinnosti spojené s vybavením stavebného povolenia na žalovaného. Nezrealizovanie diela bolo primárne spôsobené tým, že ani po roku od uzavretia zmluvy, nebol žalobca vlastníkom pozemku na ktorom chcel aby sa rodinný dom staval. Žalobca v priebehu konania trval na tom, že žalovaný nedodržiaval termín odovzdania diela v zmysle zmluvy, a preto je povinný mu zaplatiť dohodnutú zmluvnú pokutu. Žalovaný trval na tom, že dátum odovzdania diela nebolo možné splniť, a to práve pre absenciu potrebnej súčinnosti zo strany žalobcu, takže vzniknutý stav podľa jeho názoru ide plne na ťarchu žalobcu a na jeho strane tak nevznikla povinnosť mu akúkoľvek vzniknutú pokutu zaplatiť, dojednanie o ktorej navyš považoval za neplatné.

4. Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie výsluchom strán, oboznámením sa s obsahom odstúpenia žalobcu od zmluvy o dielo zo dňa 19.02.2021 č.l. 3a - 4 spisu, zmluvy o dielo zo dňa 07.12.2017 č.l. 4a-6 spisu, podacieho lístka č.l. 7 spisu, platobného rozkazu č.l. 26 spisu, odporu žalovaného proti platobnému rozkazu č.l. 31-36 spisu, výpisu z LV č. XXXX pre katastrálne územie E. F. č.l. 41-42 spisu, vyjadrenia žalobcu č.l. 51 spisu, uznesenia OR PZ v Topoľčanoch č. k. ČVS: ORP-18/VYS-To-2021 č.l. 1-5 spisu, cenovej ponuky č.l. 59 spisu, vyjadrenia žalovaného č.l. 66-67 spisu, kúpnej zmluvy na pozemok č.l. 85-86 spisu, návrhu na vklad vlastníckeho práva k pozemku pod č. V795/2019 zo dňa 10.09.2019 č.l. 87 spisu, rozhodnutia Mesta Topoľčany o uložení pokuty žalovanému za realizáciu stavby bez stavebného povolenia č.l. 100-104, 115-116 spisu, záznamu z výkonu štátneho stavebného dohľadu č.l. 117-121 spisu, geometrického plánu č.l. 133 spisu, obsahom komunikácie so žalovaným č.l. 134-149 spisu, znaleckého posudku č. 23/2023 č.l. 210-252 spisu, vyjadrením žalobcu k znaleckému posudku č.l. 258 spisu, vyjadrením žalovaného k znaleckému posudku č.l. 267 spisu, výsluchom svedkyne G. A. E., tiež výsluchom svedka H. I. a ostatného spisového materiálu a na ním zistený skutkový stav aplikoval ust. § 544 ods. 1, 2, § 545 ods. 1, 2, 3, § 545a, § 39 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), vo svetle ktorých vyhodnotením skutkového stavu mal za preukázané, že nárok žalobcu na zaplatenie zmluvnej pokuty nie je dôvodný s následkom nemožnosti vyhovieť jeho žalobe. Svoje zamietajúce rozhodnutie založil na zistení vyplývajúceho z výsluchu svedkyne A. E., z ktorého vyplynulo, že konateľ žalovaného písomnú formu zmluvy o dielo zo dňa 07.12.2017, ktorá obsahovala aj dojednanie o zmluvnej pokute vlastnoručne podpísal až dňa 25.05.2020, a to na kapote svojej dodávky na stavenisku rodinných domov vo E. F., pričom podpis konateľa žalovaného ani nebol sprevádzaný odtlačkom pečiatky spoločnosti, v mene ktorej konal, k čomu došlo za prítomnosti tejto svedkyne, čo sporným ani v konaní nebolo. Skutočnosť, že konateľ žalovaného túto zmluvu o dielo vlastnoručne podpísal, vyplynula aj z výsledkov znaleckého posudku č. 23/2023 spracovaného znalkyňou z odboru písmoznalectvo, odvetvie ručné písmo. Zároveň však bolo zistené, že údaje v zmluve napísané ručným písmom, a to označenie objednávateľa, typ zhotovovaného domu, cena diela, termín vykonania diela a dátum uzatvorenia zmluvy, neboli do zmluvy vpísané konateľom žalovaného. Dohoda o zmluvnej pokute, ktorá bola súčasťou písomne vyhotovenej zmluvy o dielo, tak nemala písomnú formu až do 25.05.2020, kedy ju podľa svedkyne konateľ žalovaného vlastnoručne podpísal a teda v čase, kedy malo byť dielo podľa zmluvy zhotovené, teda do 31.12.2019 tu existencia platne dojednanej zmluvnej pokuty nebola. Absencia písomnej formy podľa názoru súdu

prvej inštancie mala za následok absolútnu neplatnosť dohody o zmluvnej pokute podľa § 544 ods. 2 Občianskeho zákonníka. V čase po podpise písomnej zmluvy o dielo, sa tak žalovaný nemohol dostať do omeškania so zhotovením diela k 31.12.2019, keďže túto podpisoval až 25.05.2020 a žalobcovi tak ani nevzniklo právo na zaplatenie zmluvnej pokuty. Zároveň súd prvej inštancie poukázal aj na skutočnosti spochybňujúce samotnú zmluvu o dielo v jej písomnej forme, vyplývajúce zo zistení, že podstatné náležitosti zmluvy neboli do zmluvy dopísané rukou konateľa žalovaného a tiež na to, že v čase, keď mala byť podľa žalobcu zmluva o dielo uzatvorená, teda 7.12.2017 (taký dátum je na zmluve uvedený), neboli pozemky, na ktorých sa mal stavať dom pre žalobcu v jeho vlastníctve, tento sa stal ich vlastníkom až odkladovaním kúpnej zmluvy dňa 10.09.2019, až na čo nadväzovalo vydanie stavebného povolenia, ktoré nebolo možné získať skôr, ako bol pozemok majetkovo-právne vysporiadaný, pričom zo zmluvy ani nevyplýva, že k týmto činnostiam by sa bol zaviazal žalovaný, v kontexte ktorých skutočností potom aj termín zhotovenia diela uvedený v zmluve bol nereálny. Súd prvej inštancie tiež konštatoval, že napriek tomu sa so stavbou začalo ešte pred vydaním stavebného povolenia, za čo bol žalobca aj pokutovaný. Keďže súd prvej inštancie dospel k záveru o neexistencii platnej dohody o zmluvnej pokute v zákonom predpísanej písomnej forme (ako to predpisuje ust. § 544 ods. 2 OZ) v čase do podpisu žalovaného zmluvy o dielo, súčasťou až ktorej bolo dojednanie o zmluvnej pokute, k čomu došlo dňa 25.05.2020 zo strany konateľa žalovaného, vychádzajúc z ktorej však dielo malo byť zhotovené už do 31.12.2019, nebolo možné pre absolútnu neplatnosť tejto dohody žalobe, ktorou si nárokuje žalobca zaplatenie zmluvnej pokuty vyhovieť, a preto ju zamietol. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 1 CSP, tak že žalovanému, ktorý bol v spore úspešný, priznal proti žalobcovi plnú náhradu trov konania o ktorých výške rozhodne do 60 dní od právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením súdny úradník. Pokiaľ ide o výrok III. rozhodnutia súdu prvej inštancie, týkajúci sa trov konania štátu, vo vzťahu k nemu v odôvodnení rozhodnutia súdu prvej inštancie absentujú akékoľvek dôvody.

5. Rozsudok súdu prvej inštancie v zákonom stanovenej lehote odvolaním napadol žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu, navrhujúc odvolaciemu súdu jeho zrušenie a vrátenie veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie, alternatívne zmenu napadnutého rozhodnutia tak, že žalobe bude v celom rozsahu vyhovieť. Uplatňujúc dôvody na odvolanie uvedené v ust. § 365 ods. 1 písm. b/, f/ a h/ CSP (porušenie práva na spravodlivý proces v dôsledku nesprávneho procesného postupu súdu prvej inštancie, nesprávne skutkové a právne závery, na ktorých je založené rozhodnutie) v konkrétnej namietal správnosť záveru súdu prvej inštancie, že písomná zmluva o dielo predložená žalobcom je antedatovaná (odvolací súd poznamenáva, že správny termín je „antedatovanie“), keďže podľa jeho názoru to z dokazovania nevyplývalo. Podľa jeho názoru pri riešení tejto otázky je podstatná nielen výpoveď svedkyne G. A. E., ale tiež svedka H. I., z ktorej podľa jeho názoru vyplýva, že písomná zmluva o dielo medzi stranami sporu existovala a svedok mal na starosti jej vyhotovenie. Antedatovať podľa jeho názoru znamená napísať na listinu skorší dátum, než bola v skutočnosti vyhotovená a podpísaná. Zmluva nebola vyhotovená až v roku 2020, otázne len je, kedy bol podpísaný exemplár odovzdaný svedkom I. žalovanému, ktorý svoj exemplár musel mať k dispozícii, čo však žalovaný popieral. Rovnako popieral žalovaný svoj podpis na existujúcej zmluve, znaleckým dokazovaním sa však preukázal opak. Hoci bolo znalecké dokazovanie vykonané na návrh žalovaného, podľa názoru žalobcu nebolo potrebné, keďže aj bez ohľadu na zistenie kto zmluvu podpísal, by zrejme súd dospel k rovnakému záveru, t.j. že zmluva je antedatovaná. Podľa jeho názoru túto zmluvu o dielo uzatvorenú medzi žalobcom a žalovaným, je potrebné posudzovať aj v kontexte ďalších zmlúv o dielo, ktoré uzatvoril žalovaný s inými spotrebiteľmi, a to najmä A. E., či A. J., kde termín dokončenia diela bol uvedený totožne, t.j. do 31.12.2019 a so zreteľom na ktoré je otázne, prečo by práve žalobca nemal uzatvorenú so žalovaným písomnú zmluvu o dielo, keď to bol práve žalovaný, ktorý mal záujem si tieto vzťahy zazmluvniť, aby dielo objednávateľa nemohli dať realizovať niekomu inému a prijímal tiež od žalobcu nemalé finančné prostriedky na realizáciu výstavby, preto je absurdné, aby tak dôležitá vec, ako je cena diela nebola dohodnutá písomnou formou. Dôvod, prečo nebol dodržaný dohodnutý termín dokončenia diela spočíval v tom, že žalovaný mal v rozhodnom čase rozostavaných asi päť stavieb a jednoducho to personálne nezvládal. To, že stavebné práce boli začaté bez stavebného povolenia, nejde na ťarchu žalobcu, pretože nebolo jeho povinnosťou tieto veci vybavovať, čo vyplýva podľa jeho názoru najmä z prospektu zverejneného žalovaným na internete, z prílohy k zmluve o dielo a tiež výpovede svedka H. I., ktorý zabezpečoval prepis pozemkov, na ktorých sa mala realizovať výstavba, pričom to bola spoločnosť žalovaného, ktorá na tento účel H. I. poverila potrebným konaním. Nemôže sa preto stotožniť s názorom súdu, ktorý ako keby naznačoval, že žalovaný nemohol dielo vykonať zavinením žalobcu. Žalovaný musel vedieť, že stavia bez stavebného povolenia, toto mu však neprekážalo, rovnako ako nedoriešené

vlastnícké právo k pozemku. V ďalšom vytyka súdu prvej inštancie, že v rámci odôvodnenia neaplikoval ust. § 52, § 54 ods. 2 OZ, dopadajúce na spotrebiteľské vzťahy, znenie ktorých v odvolaní cituje. Ďalej namieta, že v rozpore s ust. § 181 ods. 2 CSP súd prvej inštancie neuviedol, ktoré skutkové tvrdenia boli medzi stranami sporné, ktoré nesporné, ktoré dôkazy vykonal a tiež neuviedol, ako vec predbežne právne posudzuje. V súvislosti s nesplnením si povinnosti podľa § 181 ods. 2 CSP súdom prvej inštancie, poukazuje na uznesenie NS SR z 28.12.2020 sp. zn. 2 Obdo/56/2020. Namieta tiež, že súd prvej inštancie v odôvodnení neuviedol, aký právny vzťah medzi žalobcom ako spotrebiteľom a žalovaným ako dodávateľom existoval od roku 2017 do roku 2020, v ktorom období žalovaný vykonával pre žalobcu stavebné práce, pokiaľ súd posúdil, že písomná zmluva o dielo vznikla až v roku 2020. Rozsudok súdu prvej inštancie považuje za predčasný až arbitrárny, podľa jeho názoru súd prvej inštancie sa mal vysporiadať s tým, či uzavretá zmluva je skutočne antedatovaná, zhodnotiť, či žalobca mal právo odstúpiť od zmluvy o dielo a od zmluvy na zaplatenie zmluvnej pokuty.

6. Žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu prostredníctvom svojho právneho zástupcu navrhuje rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť a zároveň si uplatňuje voči žalobcovi plný nárok na náhradu trov tiež odvolacieho konania. Plne sa stotožňuje so všetkými skutkovými aj právnymi závermi, na ktorých súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie a všetky dôvody na odvolanie uplatnené žalobcom považuje za neopodstatnené. Podľa jeho názoru súd prvej inštancie vychádzajúc z vyhodnotených dôkazov správne ustálil, že dohoda o zmluvnej pokute tvrdená žalobcom nemala v čase od 07.12.2017 do 31.12.2019 písomnú formu, absencia ktorej zákonom predpísanej formy spôsobuje absolútnu neplatnosť takejto dohody. Žalobca neunesol dôkazné bremeno, na základe ktorého by bolo možné dospieť k opačnému záveru, na čom nič nemení ani výpoveď svedka H. I., na ktorú žalobca v odvolaní poukazuje, nakoľko tento v nej neuviedol, či a kedy bola zmluva o dielo podpísaná konateľom žalovaného, tento svedok uvádza len svoje domnienky a hypotézy, z ktorých rozhodne nemožno ustáliť moment podpísania zmluvy o dielo, vrátane dohody o zmluvnej pokute v jej písomnej forme. Poukaz žalobcu na zmluvy o dielo uzatvárané žalovaným tiež s inými objednávateľmi, žiadnym spôsobom nemôže konvalidovať neunesenie dôkazného bremena žalobcom vo vzťahu k jeho tvrdeniu týkajúcemu sa momentu uzatvorenia dohody o zmluvnej pokute medzi spornými stranami v tomto konaní. V okolnostiach danej veci nemožno tiež hovoriť o arbitrárnom rozhodnutí, pokiaľ sa práve na túto vadu odvolateľ odvoláva, keďže pojmovými znakmi arbitrárnosti podľa jeho názoru rozhodnutie rozhodne netrpí. Súd prvej inštancie v predmetnom konaní postupoval procesne správne, neznemožňoval ani jednej zo strán realizáciu jej procesných práv, na čom nič nemôže zmeniť ani subjektívna nespokojnosť žalobcu s rozsudkom. Je zjavné, že odvolanie je vyjadrením len subjektívnej nespokojnosti žalobcu s výsledkom sporu, pri absencii namietaných väd, ktoré by boli spôsobilé viesť k naplneniu ním uplatnených odvolacích dôvodov.

7. Žalobca vo svojej replike na vyjadrenie žalovaného prostredníctvom svojho právneho zástupcu uvádza, že trvá na podanom odvolaní v celom rozsahu, ako aj na dôvodoch v ňom uvedených. Nad rámec skutkového vymedzenia ním uplatnených odvolacích dôvodov v rámci podaného odvolania v zákonnej lehote na podanie odvolania, tiež tvrdí, že rozhodnutie podľa jeho názoru nie je dostatočne odôvodnené, v súvislosti s čím poukazuje na niektoré rozhodnutia vyšších súdov problematikou nedostatočného odôvodnenia rozhodnutia sa zaoberajúcich.

8. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací, po zistení, že odvolanie podala v zákonnej lehote strana v spore (žalobca), v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané podľa § 359 CSP, vykonal preskúmanie zákonnosti napadnutého rozhodnutia a jemu predchádzajúceho konania.

9. Odvolací súd preskúmal vec v rozsahu podaného odvolania podľa § 379 a § 380 ods. 1, 2 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v jeho zamietajúcej časti (výrok I.) a súvisiacej časti o trovách konania medzi stranami sporu (výrok II.) ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdiť a vo výroku III. o trovách konania štátu podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP zrušiť a v tejto časti vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 CSP). Odvolací súd rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP (a contrario), keďže v danej veci nebolo potrebné zopakovať, alebo doplniť dokazovanie a nariadenie pojednávania nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem.

10. Žalobca sa podanou žalobou domáhal zaplatenia sumy 12.450,- eur s 5%-ným úrokom z omeškania ročne z tejto sumy od 10.03.2021 do zaplatenia titulom tvrdeného vzniku nároku na zmluvnú pokutu

dôvodiac, že dojednanie o tejto má pôvod v čl. VI. zmluvy o dielo zo dňa 07.12.2017 uzatvorenej medzi stranami sporu, na základe ktorej mal žalovaný pre žalobcu postaviť stavbu - holodom rodinného domu K. XXX E. E. F. s povinnosťou dielo odovzdať v termíne do 31.12.2019, ktorá povinnosť žalovaného bola zabezpečená dohodou o zmluvnej pokute, ktorú povinnosť žalovaný v dohodnutom termíne nesplnil, v dôsledku čoho odstúpil žalobca písomne od zmluvy o dielo listom zo dňa 19.02.2021 a zároveň vyzval žalovaného na zaplatenie zmluvnej pokuty, ktorá je vypočítaná za obdobie nasledujúce po dátume nesplnenej povinnosti, teda za roky 2020 a 2021, ktorú mu však žalovaný ku dňu podania žaloby neuhradil.

11. Súd prvej inštancie napadnutým rozhodnutím žalobu zamietol (výrok I.), pokiaľ ide o trovy konania vzniknuté stranám sporu, žalovanému ako úspešnej strane ich náhradu priznal v plnom rozsahu voči žalobcovi (výrok II.). Svoje rozhodnutie založil na závere o neexistencii platnej dohody o zmluvnej pokute pre absenciu jej zákonom predpísanej písomnej formy (§ 544 ods. 1,2 OZ).

12. Odvolateľ (žalobca) vychádzajúc z obsahu odvolania uplatňuje dôvody na odvolanie uvedené v ust. § 365 ods. 1 pod písm. b/, f/ a h/ CSP (porušenie práva na spravodlivý proces, nesprávne skutkové a právne závery na ktorých súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie). V konkrétnej časti namietka správnosť záveru súdu prvej inštancie o antedatovaní zmluvy obsahujúcej dojednanie o zmluvnej pokute, s následkom neplatnosti tohto dojednania, keď podľa jeho názoru súd nesprávne vyhodnotil dôkazy týkajúce sa tejto problematiky, nezohľadniac výpoveď svedka H. I., neprihliadnuc tiež na zmluvy s inými zmluvnými partnermi žalovaného, prostredníctvom čoho v princípe tvrdí nesprávne hodnotenie dôkazov pre nedodržanie zásad daných ust. § 191 ods. 1 CSP s následkom nesprávnych skutkových záverov a následného nesprávneho právneho posúdenia veci, vo vzťahu ku ktorému tiež namietka, že v rámci odôvodnenia rozhodnutia súd prvej inštancie opomenul aplikovať ust. § 52, §54 ods. 2 OZ. V ďalšom vytyka súdu tiež nedodržanie postupu súdom podľa § 181 ods. 2 Civilného sporového poriadku a po uplynutí lehoty na podanie odvolanie vyjadruje svoju nespokojnosť tiež s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, ktoré považuje za nedostatočné.

13. Odvolací súd za aplikácie ust. § 380 ods. 2 CSP z úradnej povinnosti predovšetkým posudzoval, či konanie pred súdom prvej inštancie nie je zaťažené vadou/vadami, ktorá/ktoré sa týka/týkajú procesných podmienok. Posúdením procesného postupu súdu prvej inštancie v konaní, ktoré prechádzalo rozhodnutiu vo veci a ktorý zistil odvolací súd preskúmaním predloženého súdneho spisu, odvolací súd uvádza, že v konaní pred súdom prvej inštancie nezistil procesné vady zakladajúce dôvody pre zrušenie rozhodnutia podľa § 389 ods. 1 písm. a/ CSP a samotný odvolateľ existenciu takýchto väd ani netvrdil.

14. Následne odvolací súd podrobil odvolaciemu prieskumu rozhodnutie z hľadiska jeho správnosti vo svetle vecných odvolacích námietok žalobcu, teda možného naplnenia ním produkovaných odvolacích dôvodov uvedených v ust. § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP (nesprávne skutkové a právne závery na ktorých je založené rozhodnutie).

15. Nesprávny skutkový záver (dôvod na odvolanie uvedený v ust. § 365 ods. 1 písm. f/ CSP) je spôsobilým odvolacím dôvodom vtedy, keď súd prvej inštancie nepostupuje pri hodnotení dôkazov podľa kritérií daných ust. § 191 CSP, vychádzajúc z ktorého dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pričom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo. Pri hodnotení dôkazov v súdnom konaní platí zásada voľného hodnotenia dôkazov súdom z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie. Nesprávne hodnotenie dôkazov by bolo možné vytknúť súdu prvej inštancie len v prípade, ak by vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov, alebo prednesov strán nevyplývali, ani inak nevyšli v konaní najavo, prípadne, že by si nepovšimol rozhodné skutočnosti, ktoré neboli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli v konaní najavo, prípadne preto, že v hodnotení dôkazov, či poznatkov, ktoré vyplývali z prednesov strán, alebo vyšli najavo inak z hľadiska ich závažnosti, zákonnosti, pravdivosti alebo vierohodnosti, je logický rozpor.

16. Nesprávne právne posúdenie veci (dôvod na odvolanie uvedený v ust. § 365 ods. 1 písm. h/ CSP) je spôsobilým odvolacím dôvodom vtedy, keď súd pochybí pri aplikácii práva na zistený skutkový stav, teda prípad, kedy bol skutkový stav posúdený podľa iného právneho predpisu, než ktorý správne mal byť použitý, alebo ak síce bol aplikovaný správne určený právny predpis, ale súd ho nesprávne

interpretoval (nesprávne vyložil podmienky všeobecne vyjadrené v hypotéze právnej normy a v dôsledku toho nesprávne aplikoval vlastné pravidlo, stanovené dispozíciou právnej normy).

17. Vyhodnotením rozhodujúcich skutočností vyššie uvedené odvolacie námietky žalobcu vyhodnotil odvolací súd ako nedôvodné. Preskúmaním obsahu spisu odvolací súd zistil, že súd prvej inštancie sa dostatočne zaoberal tvrdeniami a dôkazmi strán v spore, vykonal predložené/navrhnuté dôkazy v rozsahu potrebnom pre rozhodnutie, tieto vyhodnotil v súlade so zásadami uvedenými v ust. § 191 CSP a zo správne zistených skutočností, vyvodil tiež správne právne závery na ktorých založil svoje rozhodnutie. Odvolací súd sa plne identifikuje s jeho názorom o absencii platného dojednania o zmluvnej pokute pre nedostatok jej zákonom predpísanej písomnej formy (§ 544 ods. 1,2, § 40 OZ), v tomto smere teda o neunesení dôkazného bremena žalobcom vo vzťahu k jeho tvrdeniam o existencii takejto platnej dohody, ktoré závery nemohli indikovať k inému rozhodnutiu, ako zamietnutiu nároku žalobcu na jej zaplatenie. Súd prvej inštancie správne vzal do úvahy všetky k nároku sa vzťahujúce výsledky vykonaného dokazovania, preukázané skutkové okolnosti a ich vplyv na nároky strán, vychádzajúc z nich opodstatnene žalobe nevyhovet a žalovanému vzhľadom na úplný úspech vo veci priznal plnú náhradu trov konania (§ 262 ods. 1, § 255 ods. 1 CSP). Súd prvej inštancie pri posudzovaní rozhodujúcich skutočností postupoval v súlade so zákonom, rozhodol o nich poukazom na relevantné skutočnosti, s následkom nespôsobilosti odvolania k inému, ako potvrdzujúcemu rozhodnutiu odvolacieho súdu podľa ust. § 387 ods. 1 CSP (čo do výrokov I. a II.). Súčasne sa odvolací súd stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku vzťahujúceho sa k esenciálnej problematike neplatnosti dojednania o zmluvnej pokute, konštatuje správnosť jeho dôvodov v tomto smere a v podrobnostiach naň odkazuje (§ 387 ods. 2 CSP), aby nadbytočne neopakoval všetky pre strany známe fakty spolu so správnou citáciou zákonných ustanovení jednotlivých právnych predpisov.

18. Nad rámec toho, že esenciálna otázka dôvodu neplatnosti dojednania o zmluvnej pokute je zodpovedaná už súdom prvej inštancie, odvolací súd považuje za potrebné uviesť vo vzťahu k námietkam produkovaným žalobcom v odvolaní doplniť nasledovné:

19. Z obsahu spisového materiálu vyplýva, že žalobca svoj nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty odvodzoval od písomnej zmluvy o dielo datovanej dňom 07.12.2017, podpísanej žalovaným, súčasťou ktorej malo byť podľa jeho tvrdenia platné dojednanie o povinnosti žalovaného zaplatiť mu zmluvnú pokutu pre prípad nedodržania termínu zmluvne dohodnutého zhotovenia a odovzdania diela, t.j. do 31.12.2019.

20. Z obsahu písomnej zmluvy o dielo zo dňa 07.12.2017 vyplýva, že strany sa dohodli na výstavbe rodinného domu na kľúč podľa projektovej dokumentácie č. LAGUNA 445 za cenu 87.417,- eur v lehote zhotovenia a odovzdania diela do 31.12.2019. V článku VI. bod 1 zmluvy, si účastníci konania dohodli zmluvnú pokutu. V priebehu konania sa stalo nesporným, že písomné vyhotovenie zmluvy bolo podpísané konateľom žalovaného, sporným zostalo, kedy k tomu malo prísť.

21. Z kúpnej zmluvy zo dňa 08.03.2019 nachádzajúcej sa na č.l. 85-86 spisu a rozhodnutia Okresného úradu odboru katastrálneho pod č. V 795/2019 zo dňa 10.09.2019 vyplýva, že žalobca sa stal vlastníkom pozemku parc. č. 256/6 orná pôda o výmere 583 m² v katastrálnom území E. F. až vkladom vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností, teda dňom 10.09.2019.

22. Z listu vlastníctva č. XXXX pre katastrálne územie E. F. vyplýva, že žalobca sa stal vlastníkom pozemkov parc. č. 256/14 o výmere 137 m² zastavaná plocha a nádvorie, parc. č. 256/7 o výmere 557 m² orná pôda, parc. č. 256/6 o výmere 446 m² orná pôda až na základe kúpnej zmluvy z roku 2019, preto nie je pravdou, že kúpna zmluva na pozemok bola uzavretá v roku 2017 ako tvrdil žalobca.

23. Z výsluchu svedkyne A. E. vyplynulo, že žalovaný, ktorého konateľom je L. H. mala pre ňu a jej manželku zabezpečiť výstavbu rodinného domu vo E. F. na parc.č. 256/5 ako i na susednej parcele č. 256/6, preto zisťovala kto je vlastníkom susednej nehnuteľnosti a požiadala manželku žalobcu, aby jej od fotila ich zmluvu o dielo a zistila, že na tejto zmluve chýba podpis žalovaného. Dňa 22.05.2020 požiadala konateľa žalovaného o stretnutie na stavbe, ku ktorému došlo 25.5.2020, kedy tento aj podpísal bez problémov písomnú zmluvu o dielo, ktorej stranou bol žalobca na kapote svojej dodávky.

24. Z výsluchu svedka H. I. vyplynulo, že on medzi žalovaným a objednávateľmi diela, zmluvy neuzatváral, mal len písomnú sprostredkovateľskú zmluvu so žalovaným Alone. s.r.o.. Prevod pozemkov riešil svedok s pôvodným vlastníkom pozemku s ktorým sa dohodli, že tieto budú rozparcelované na stavbu rodinných domov. Svedok nebol pri podpisovaní zmlúv o dielo, tieto však po vyhotovení boli predkladané žalovanému k podpisu.

25. Zo záverov znaleckého posudku č. 23/2023 z odboru písomoznalectva odvetvia ručné písmo vyplýva, že podpis na zmluve o dielo zo dňa 07.12.2017 je vlastnoručným podpisom konateľa žalovaného L. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom C.- M., H. XXX/XX. Písmo, ktorým sa dopĺňala Zmluva o dielo zo dňa 07.12.2017 v časti označenia objednávateľa, typu domu, ceny diela, termínu vykonania diela a dátumu uzatvorenia nie je vlastnoručným písmom konateľa žalovaného.

26. Podľa § 544 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

27. Ustanovenia § 544 a nasl. OZ upravujú zabezpečenie záväzkov dojednaním zmluvnej pokuty. K dojednaniu zmluvnej pokuty môže dôjsť v akomkoľvek záväzku, teda bez zreteľa na to, či hlavný záväzkový vzťah má charakter peňažného, alebo nepeňažného plnenia. Ustanovenie § 544 ods. 2 OZ pre platnosť dojednania zmluvnej pokuty okrem iného vyžaduje, aby zmluva bola uzatvorená v písomnej forme, absencia ktorého zákonného predpokladu má za následok neplatnosť zmluvného dojednania zabezpečenia záväzku (zmluvnej pokuty - § 40 ods. 1 OZ). Dojednanie o zmluvnej pokute ako dvojstranného právneho úkonu teda musí spĺňať kritériá ustanovenia § 544 OZ (príkladmo rozsudky Najvyššieho súdu SR zo dňa 07.10.1999, sp. zn. 3Cdo/1486/1996, tiež z 19.05.2005 sp. zn. 33Odo/457/2004), a preto na rozdiel napr. od uznania dlhu, ktorý je jednostranným prejavom vôle dlžníka, musí byť zmluvná pokuta dohodnutá a je potrebné, aby tento dvojstranný právny úkon účastníkov bol podpísaný. V prípade, ak listina obsahuje zmluvu (príkladmo ako v tomto prípade tiež zmluvu o dielo) s dohodou o zmluvnej pokute a písomný návrh zmluvy jednou zo zmluvných strán podpísaný nebol, zmluva v písomnej forme nevznikla, pretože požiadavka písomnej formy dojednania o zmluvnej pokute dodržaná nebola, ktorý nedostatok písomnej formy spôsobuje neplatnosť dohody o zmluvnej pokute.

28. V konkrétnostiach posudzovanej veci žalobca svoj nárok uplatnený žalobou na zaplatenie zmluvnej pokuty odvodzuje od písomnej zmluvy o dielo, súčasťou ktorej je v článku VI. bod 1 obsiahnuté tiež dojednanie o zmluvnej pokute vo väzbe na nesplnenie povinnosti žalovaného ako zhotoviteľa diela (rodinného domu na kľúč podľa projektovej dokumentácie LAGUNA 445), toto zhotoviť a odovzdať žalobcovi ako objednávateľovi v lehote do 31.12.2019, ktorá písomná podoba zmluvy o dielo, vychádzajú z jej obsahu, je datovaná dňom 07.12.2017. Z vykonaného dokazovania, a to v konkrétnosti z výsluchu svedkyne A. E., hodnovernosť ktorej ani samotný žalobca v priebehu konania nespochybnil vyplynulo (a konateľ žalobcu to v konečnom dôsledku po oboznámení sa so závermi znaleckého posudku z odboru písomoznalectva ani nerozporoval), že konateľ žalobcu, ktorým je L. H., túto zmluvu o dielo podpísal až dňa 25.05.2020 v konkrétnosti na kapote svojej dodávky (podpis konateľa nebol sprevádzaný pečiatkou spoločnosti), a to po tom, čo si vyžiadala svedkyňa od manželky žalobcu ich zmluvu o dielo, ktorá mala byť uzatvorená so žalovaným v súvislosti s tým, že tento mal aj pre ňu (svedkyňu) a jej manžela zabezpečiť výstavbu rodinného domu na susednom pozemku, v nadväznosti na čo požiadala konateľa žalovaného o stretnutie na stavbe a z dôvodu, že zistila, že žalobcova zmluva o dielo v písomnej podobe, ktorú jej manželka žalobcu poskytla, nie je opatrená podpisom konateľa žalovaného, požiadala ho, aby túto zmluvu v písomnej podobe opatril svojím podpisom, čo podľa jej vyjadrenia tento bez problémov aj urobil. Vyššie uvedené zistenie, spočívajúce v tom, že zmluva o dielo v jej písomnej podobe, súčasťou ktorej bolo tiež dojednanie o zmluvnej pokute, nevznikla nielen dňom datovania tejto zmluvy, teda dňom 07.12.2017, ale ani dňom 31.12.2019, ktorý bol medzi stranami dohodnutý ako termín dokončenia diela, nemohlo pre nedodržanie zákonnej požiadavky predpísanej ustanovením § 544 ods. 2 OZ bez ďalšieho indikovať k inému, ako zamietajúcemu rozhodnutiu súdu prvej inštancie, keďže je zrejmé, že pre vyššie uvedený nedostatok, zmluva o dielo v písomnej podobe, súčasťou ktorej bolo dojednanie o zmluvnej pokute, platne vzniknúť nemohla, na ktorom záver správne tiež súd prvej inštancie svoje zamietajúce rozhodnutie založil.

29. Vychádzajúc z vyššie uvedeného, tak neobstojí námietka žalobcu v tom zmysle, že záver o antedatovaní písomnej zmluvy o dielo nezodpovedá výsledkom vykonaného dokazovania. Pokiaľ totiž, ako vypovedala svedkyňa E., písomná podoba zmluvy o dielo, súčasťou ktorej bolo dojednanie o zmluvnej pokute, ktorej účastníkmi boli strany sporu a ktorú jej na požiadanie svedkyne dala samotná manželka žalobcu, nebola ku dňu 25.05.2020 opatrená podpisom konateľa žalovaného, pričom táto listina bola datovaná dňom 07.12.2017, čo je cca 2 a pol roka pred jej vznikom, ide o zjavný rozpor medzi dátumom na listine uvedeným a dňom, kedy ju konateľ žalovaného ako zmluvná strana podpísal, teda dňom, kedy mala zmluva vôbec potenciál pre zákonnú požiadavku jej písomnej formy vôbec vzniknúť, ktorý rozpor neznamená nič iné, ako antedatovanie tejto zmluvy, pričom významným už nie je, kedy bol návrh tejto písomnej podoby zmluvy vypracovaný. Vo vzťahu k tejto otázke odvolací súd tiež uvádza, že vo všeobecnosti len samotné zistenie o antedatovaní listiny nie je v každom prípade spôsobilé k záveru o neplatnosti právneho úkonu, ktorý je v listine obsiahnutý. Tento dôsledok je v okolnostiach danej veci daný tým, že zákon podmieňuje platnosť dojednania o zmluvnej pokute jeho písomnou formou, dodržanie ktorej možno považovať za preukázané až momentom vzniku takejto dohody v jej písomnej podobe, to znamená dňom, kedy bola reálne podpísaná.

30. Nespôsobilým k odlišnému záveru je rovnako námietka odvolateľa o tom, že súd prvej inštancie okrem výpovede svedkyne G. A. E. neprihliadol tiež na výpoveď svedka H. I., ktorý uvádzal, že písomná zmluva o dielo medzi stranami sporu existovala, pričom on mal na starosti jej vyhotovenie, z čoho podľa žalobcu aj vyplýva, že zmluva nebola vyhotovená až v roku 2020, sporným bol len moment jej podpísania konateľom žalovaného. Vyššie uvedená námietka odvolateľa vyznieva pomerne iracionálne vo vzťahu k tomu, že tento ani v najmenšom či už v priebehu konania, ako ani v odvolacom konaní nespochybňuje hodnovernosť výpovede svedkyne G. A. E., ktorá vypovedala o tom, kedy zmluva o dielo v písomnej forme bola reálne konateľom žalovaného podpísaná, opak čoho v konkrétnej veci nebol v konaní preukázaný. Nad rámec toho sa nedôvodne domáha žalobca odlišných záverov, odvolávajúc sa na výpoveď svedka H. I., keďže táto vychádzajú z jej obsahu k odlišným zisteniam (aké vyplývajú z výpovede svedkyne E.) udržateľne neindikuje. Svedok I. totiž neprodukuje žiadne konkrétne ohľadom tejto rozhodujúcej problematiky, jeho výpoveď je len kompilátom domnienok a hypotéz o tom, či a kedy mohol teoreticky konateľ žalovaného zmluvu podpísať, pričom on sám prítomný podpisu tejto zmluvy zo strany konateľa žalovaného nebol, ani takúto skutočnosť netvrdil a samotná skutočnosť, že on sám mal pripravovať návrh písomnej podoby tejto zmluvy pre žalovaného nie je nijako významnou, keďže rozhodujúcim pre záver o neplatnosti dojednania o zmluvnej pokute pre absenciu písomnej formy nie je dátum, kedy návrh zmluvy bol v písomnej podobe vyhotovený, ale dátum, kedy táto písomná podoba zmluvy mala potenciál vôbec vzniknúť, čo nemohlo byť skôr ako došlo k jej podpisu. V nadväznosti na to nespôsobilým k odlišným záverom je tiež poukaz žalobcu na iné zmluvy o dielo, ktoré mal žalovaný uzatvárané s ďalšími objednávateľmi, pretože akékoľvek zistenie týkajúce sa týchto tretích zmluvných vzťahov ohľadom dátumu podpisu písomnej podoby zmluvy v žiadnom prípade nie je vzhľadom na ich individualizáciu spôsobilé konvalidovať zistenie o tom, že v tomto konkrétnom prípade k podpisu písomnej podoby zmluvy došlo až v máji 2020.

31. Polemika odvolateľa o tom, že nie je logickým, aby vzhľadom na cenu diela si žalovaný nezabezpečil včas dispozíciu s písomne uzatvorenou, t.j. včas oboma stranami podpísanou zmluvou o dielo, ktorá subsumuje tiež dojednanie o zmluvnej pokute, paradoxne vyznieva v neprospech samého odvolateľa, ktorý na rozdiel od žalovaného je fyzickou osobou, pre ktorého cena diela, termín jeho odovzdania, či dojednanie o zmluvnej pokute je nepochybne významnejšou z hľadiska možných negatívnych dopadov pri jej realizovaní a napriek tomu je zjavné, že takmer tri roky od datovania jej písomnej formy nedisponoval žalovaný podpísanou verziou tejto zmluvy (opak preukázaný nebol), ktorý nedostatok bdelosti na jeho strane mu vo výsledku tiež privodil neúspech v spore, v súvislosti s čím mu odvolací súd dáva do pozornosti zásadu, ktorá platila už v rímskom práve, podľa ktorej „vigilantibus iura scripta sunt“ t. j. „práva patria len bdelym“ (pozorným, ostražitým, opatrným, starostlivým), teda tým, ktorí sa aktívne zaujímajú o ochranu a výkon svojich práv a ktorí tieto uplatňujú včas a s dostatočnou starostlivosťou a predvídavosťou. Je totiž predovšetkým vecou nositeľov práv, aby svoje práva bránili a starali sa o ne, inak ich podcenením či zanedbaním môžu strácať svoje práva majetkové, osobné, satisfakčné a pod., k naplneniu čoho došlo tiež v podmienkach tejto veci.

32. Pokiaľ nad rámec pre rozhodnutie ťažiskového zistenia o absencii písomnej formy dojednania o zmluvnej pokute ako dôvodu, pre ktorý bolo potrebné bez ďalšieho žalobu, ktorou si uplatňoval žalobca

nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty zamietnuť, súd prvej inštancie v okolnostiach danej veci považoval za potrebné podružne poukázať na niektoré ďalšie špecifiká, ktoré vyplynuli z dokazovania dotvárajúce vzťahy medzi stranami a to či už zistenie, že podstatné náležitosti zmluvy ani jej datovanie neboli do zmluvy dopísané vlastnou rukou konateľa žalovaného (nie je známe kedy a kto ich do písomnej zmluvy doplnil), či ďalšie skutočnosti ovplyvňujúce vôbec reálnu možnosť dielo v dohodnutom termíne dokončiť, príkladmo, že žalobca sa stal vlastníkom pozemku, na ktorom malo byť dielo zhotovené, t.j. parcely č. 256/6 v k.ú. E. F. až dňom 10.09.2019, kedy bolo rozhodnuté o vklade jeho vlastníckeho práva, pričom pre zabezpečenie stavebného povolenia bolo potrebné následne ešte zabezpečiť vyňatie tohto pozemku z PPF, keďže išlo o ornú pôdu a tiež, že stavebné povolenie na zhotovenie domu vybavované samotným žalobcom bolo vydané až v septembri či októbri 2021 s tým, že v kumulácii týchto skutočností sa termín zhotovenia diela 31.12.2019 javil prakticky nemožný, nie je dôvod mu to vytýkať, keďže tieto skutočnosti dotvárajú len podporne obraz o skutočnostiach, ktoré boli spôsobilé nedodržanie termínu odovzdania diela ovplyvniť, nie sú však nosným dôvodom zamietnutia žaloby. Polemika odvolateľa o tom, či prostredníctvom nich súd prvej inštancie mohol naznačovať, že termín zhotovenia diela nebolo možné realizovať v dohodnutom termíne pre zavinenie žalobcu, je však vo vzťahu k nim bez právneho významu, keďže dôvodom zásadným pre zamietnutie žaloby bolo zistenie o absencii písomného dojednania o zmluvnej pokute, dôsledky ktorého neovplyvňuje ani to, v akom možnom pomere by sa zmluvné strany, pokiaľ ide o príčiny nemožnosti dodržať dohodnutý termín zhotovenia diela, mohli na tomto stave podieľať.

33. Bez dopadu na vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia je tiež námietka žalobcu, že súd prvej inštancie v rámci odôvodnenia neaplikoval ust. § 52 a § 54 ods. 2 OZ, ktoré v odvolaní cituje, avšak bez konkretizácie, akým spôsobom by právna úprava v nich obsiahnutá, mala byť spôsobilá výsledok konania (s predpokladom, že na jeho prospech) ovplyvniť, čím je táto námietka primárne diskvalifikovaná z úspechu už len pre jej nepreskúmateľnosť, keďže odvolateľ nekonkretizuje prínos tejto právnej úpravy na podmienky tejto veci. Nad rámec toho odvolací súd vo vzťahu k tejto námietke poznamenáva, že ani aplikácia tejto právnej úpravy nemá potenciál akýmkoľvek spôsobom na prospech žalobcu, s poukazom na dôvody zamietnutia jeho žaloby, výsledok sporu ovplyvniť, keďže aj vo svetle spotrebiteľského práva požiadavka na písomnú formu dojednania o zmluvnej pokute je zachovaná. Nakoniec, keďže medzi stranami v priebehu konania nebol ani najmenší spor o charaktere základného záväzkového vzťahu, nemal súd prvej inštancie ani dôvod, sa ním bližšie (s ohľadom tiež aj na dôvod zamietnutia žaloby) zaoberať.

34. V konečnom dôsledku nespôsobilým k odlišnému rozhodnutiu je tiež námietka žalobcu, že súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia nezodpovedal, aký právny vzťah medzi žalobcom a žalovaným existoval od roku 2017 do roku 2020 (t.j. od datovania zmluvy do podpísania jej písomnej podoby), v ktorom období žalovaný mal vykonávať pre žalobcu stavebné práce, nezhodnotil, či žalobca mal právo odstúpiť od zmluvy o dielo a od zmluvy na zaplatenie zmluvnej pokuty, keďže tieto žalobcom nastolené otázky, vzhľadom na dôvod zamietnutia žaloby a predmet konania, neboli pre rozhodnutie významnými a so zreteľom na zásahu hospodárnosti, tak nebol dôvod sa ich zodpovedaniu ani zo strany súdu prvej inštancie venovať. Sumárne tak možno konštatovať, že všetky vyššie uvedené námietky produkované odvolateľom, neboli spôsobilé k záveru o naplnení dôvodov na odvolanie uvedených v ust. § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP.

35. V ďalšom sa odvolací súd zaoberal zostávajúcimi odvolacími námietkami žalobcu vo svetle ním produkovaného dôvodu na odvolanie uvedeného v ust. § 365 ods. 1 písm. b/ CSP.

36. Žalobca (i keď až po uplynutí lehoty na podanie odvolania) formuluje vo svetle vyššie uvedeného dôvodu na odvolanie odkazom na niektoré rozhodnutia vyšších súdov námietku (i keď bez konkretizácie na podmienky danej veci) o nedodržaní parametrov kladených zákonom na odôvodnenie súdneho rozhodnutia, tvrdí jeho nedostatočnosť, čo možno subsumovať jednak pod dôvod na odvolanie uvedený v ust. § 365 ods. 1 písm. b/ CSP (porušenie práva na spravodlivý proces), ako aj pod písm. d/ (existencia inej vady).

37. Je pravdou, že odôvodňovanie súdnych rozhodnutí je súčasťou práva na spravodlivý súdny proces v zmysle článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd a článku 46 ods. 1 Ústavy SR, avšak len v situácii, keď z odôvodnenia rozhodnutia nemožno zistiť dôvody, pre ktoré nebolo vyhovené uplatnenému nároku, či obrannej argumentácii nemožno vylúčiť, že rozhodnutie, z ktorého

nie je možné aspoň v základných rysoch zistiť, akými úvahami sa súd pri formulovaní výroku spravoval, treba považovať za nepreskúmateľné.

38. Odôvodnenie rozhodnutia v tomto prípade v intenciách vzťahujúcich sa k uplatnenému nároku však tvorí rámcovo dostatočný podklad pre uskutočnenie jeho prieskumu v odvolacom konaní, spĺňajúc parametre zákonného rozhodnutia požiadavkami danými ust. § 220 ods. 2 CSP. Odvolací súd poukazuje na to, že aj Európsky súd pre ľudské práva pripomína, že súd v rozsudku nemusí reagovať na každý argument prednesený v súdnom konaní, vyžaduje sa, aby reagoval na ten argument (argumenty), ktorý je z hľadiska výsledku súdneho rozhodnutia (či jeho časti) považovaný za významný (napr. rozsudok vo veci Ruiz Torija c. Španielsko a Hiro Balani/Španielsko, obidva z 9. decembra 1994, Annuaire, séria A č. 303 A a č. 303 B), čo dopadá v plnej miere tiež na odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (napr. II. ÚS 44/03, III. ÚS 209/04, I. ÚS 117/05), k naplneniu čoho v posudzovanej veci aj došlo.

39. Skutočnosť, že žalobca sa so spôsobom posúdenia nastolených otázok súdom prvej inštancie, či dôvodmi na ktorých rozhodnutie založil súd prvej inštancie subjektívne nestotožňuje a považuje ich za nesprávne, nemôže sama o sebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti, či arbitrárnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie a tiež nemôže byť spôsobilá založiť odlišné rozhodnutie, ak súd prvej inštancie pri posudzovaní esenciálnych otázok vychádzal z platnej právnej úpravy. Závery súdu prvej inštancie pri posudzovaní rozhodujúcej otázky boli výsledkom procesu komplexného vyhodnotenia skutkových okolností prejednávanej veci, ktoré v konaní vyšli najavo a ktoré v rámci zásady voľného hodnotenia dôkazov súd viedli k prijatiu napadnutého rozhodnutia o uplatnenom nároku.

40. Samotná polemika odvolateľa s právnymi závermi súdu prvej inštancie, či len všeobecné spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia a kritika toho, ako súd prvej inštancie pristupoval k riešeniu ťažiskovej právnej otázky, či kritika toho, že súd neriešil otázky ktoré však pre rozhodnutie o nároku nie sú rozhodujúce, významovo nie je spôsobilou narušiť vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia.

41. Z uvedených dôvodov tak nebolo možné konštatovať pre tvrdené vady odôvodnenia rozhodnutia naplnenie odvolacieho dôvodu uvedeného tak v ust. § 365 ods. 1 písm. b/ CSP, ako ani pod písm. d/ CSP.

42. K naplneniu odvolacieho dôvodu uvedeného v ust. § 365 ods. 1 písm. b/ CSP (porušenie práva na spravodlivý proces) nie je spôsobilou v konečnom dôsledku ani námietka odvolateľa spočívajúca v tom, že súd prvej inštancie nedodrжал procesný postup uvedený v ust. § 181 ods. 2 CSP.

43. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle uvedeného odvolacieho dôvodu treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci v porušení zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Nemožno totiž pochybovať, ako to uvádza vo svojom rozhodnutí tiež NS SR (uznesenie zo dňa 17.10.2011 pod sp.zn. 7Cdo 42/2010) so závermi ktorého sa odvolací súd plne identifikuje, že konanie súdu v súlade so zákonom musí vykazovať určitú kvalitu a v materiálnom ponímaní zabezpečovať tak právo na súdnu ochranu. Ako však tiež uvádza vo svojom rozhodnutí pod sp. zn. 8Cdo 84/2017 NS SR základné právo na spravodlivé súdne konanie treba chápať ako zásadne „výsledkové“, z čoho vyplýva, že pri skúmaní, či (ne)došlo k zásahu do tohto práva treba mať na zreteli proces ako celok (III. ÚS 33/04, IV. ÚS 163/05, II. ÚS 307/06, II. ÚS 155/08). Určujúci z tohto hľadiska nie je jednotlivý úkon súdu, alebo niektorá časť súdneho konania (ako celku), kľúčový význam má jeho výsledok. Vo svetle uvedeného je potrebné teda skúmať, či účastník (aj v prípade možného procesného pochybenia súdu) mohol uplatniť svoj vplyv na výsledok konania v okolnostiach posudzovanej veci napríklad tým, že mohol produkovať tvrdenia, či dôkazy. Konanie pred súdom musí totiž zabezpečiť pre účastníkov konania spravodlivú ochranu ich práv a záujmov (tzv. fair process). Na zabezpečenie tejto ochrany priznáva Civilný sporový poriadok účastníkovi viaceré procesné práva, medzi ktoré patrí aj právo vyjadrovať sa k tvrdeným skutočnostiam, navrhovať dôkazy na ich vyvrátenie a vyjadrovať sa aj k právnym dôsledkom z nich vyplývajúcich, v neposlednom rade aj právo na zachovanie rovnosti strán v konaní tiež prostredníctvom práva zúčastniť sa pojednávania a v rámci neho uplatňovať tiež procesné oprávnenia.

44. Podľa § 181 ods. 2 CSP po úkonoch podľa odseku 1 (prednesenie podstatného obsahu žaloby a vyjadrenia žalovaného) súd určí, ktoré skutkové tvrdenia sú medzi stranami sporné, ktoré skutkové tvrdenia považuje za nesporné, ktoré dôkazy vykoná a ktoré dôkazy nevykoná. Súd tiež uvedie svoje predbežné právne posúdenie veci. To neplatí, ak tak už postupoval pri predbežnom prejednaní sporu.

45. Dikcia ust. § 181 ods. 2 CSP je naviazaná na odsek 1 predmetného ustanovenia, z ktorého je zrejmé, že postup súdu v zmysle odseku 2 nasleduje vždy po otvorení prvého pojednávania (po vyvolaní veci) a už nie na každom ďalšom pojednávaní. Určiť skutkové tvrdenia, ktoré sú medzi stranami sporné/nesporné a tiež oboznámiť strany s predbežným právnym posúdením veci má sudca vychádzajúc z neho na prvom pojednávaní, aby tak na základe nich bolo stranám aj ich zástupcom predbežne známe, aký výrok rozhodnutia vo veci samej možno očakávať v nadväznosti na prípravu pojednávania, v súvislosti s čím je však významné, že takýmto predbežným právnym posúdením súd prvej inštancie pri rozhodovaní už viazaný nie je, čo je dané vývojom zisťovania skutočností v závislosti od priebežne vykonávaných dôkazov. V okolnostiach posudzovanej veci je pravdou, že z obsahu zápisnice o prvom pojednávaní vo veci, nariadenom súdom prvej inštancie nevyplýva dodržanie vyššie uvedeného postupu, napriek čomu sa však odvolací súd v konkrétnostiach danej veci nestotožňuje s argumentáciou žalobcu, že súd prvej inštancie jeho nedodržaním porušil jeho na právo na spravodlivý proces. Vo veci bolo totiž nariadených niekoľko pojednávania a v rámci nich, ako aj v medziobdobí mohol žalobca (tiež žalovaný) jednoznačne v plnej miere uplatniť svoj vplyv na výsledok konania, keďže mu bol vytvorený komfortný časový priestor tak prostredníctvom produkovania potrebných tvrdení či dôkazov v reakcii na dynamiku vykonávania dôkazov a skutočností z nich plynúcich a do akej miery toto tá ktorá strana využila, bolo len na jej zvážení. Rovnako bolo obom stranám umožnené sa zúčastňovať nariadených pojednávania, vyjadrovať sa k dôkazom (tiež navrhovať ich vykonanie v súvislosti s čím odvolací súd uvádza, že v rozsahu návrhov strán tieto aj vykonané boli) teda plnohodnotne realizovať ich procesné oprávnenia a ovplyvniť tak toto konanie výsledkovo. Nakoniec v podmienkach tejto veci by reálne výsledok konania, ani správanie žalobcu v reakcii naň nijako neovplyvnilo ani oznámenie predbežného právneho posúdenia súdom prvej inštancie na prvom pojednávaní, či spornosti/nespornosti skutkových tvrdení so zreteľom na to, že v tom čase neboli známe skutočnosti v ktorých má pôvod posúdenie esenciálnej otázky pre rozhodnutie o nároku žalobcu a to neplatnosti dojednania o zmluvnej pokute, ktoré vyplynuli až z následne vykonaného dokazovania, v ktorom štádiu už súd prvej inštancie takúto povinnosť nemal (rozumej postup podľa § 181 ods. 2 CSP). Reálne teda namietaná vada procesného postupu súdu prvej inštancie nebola spôsobilá výsledok sporu, či možnosť realizovať procesné oprávnenia žalobcu ovplyvniť a udržateľne viesť k záveru o naplnení dôvodu na odvolanie uvedeného v ust. § 365 ods. 1 písm. b/ CSP.

46. Sumárne teda žalobcom produkované odvolacie námietky neboli spôsobilé privediť v prospech neho priaznivejšie rozhodnutie vo veci.

47. Z vyššie uvedených dôvodov, keďže došiel odvolací súd k záveru, že súd prvej inštancie postupoval pri posúdení rozhodujúcich otázok správne, za súčasného zistenia o správnosti rozhodnutia tiež v časti o trovách konania medzi stranami sporu, rozhodnutie súdu prvej inštancie v jeho zamietajúcom výroku I. a súvisiacom výroku o trovách konania medzi stranami sporu (výrok II.) ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil. Žalobca v odvolaní proti rozsudku súdu prvej inštancie neuviedol žiadne rozhodujúce skutočnosti, ktoré by boli spôsobilé k zmene, či zrušeniu napadnutého rozhodnutia, či s ktorými by sa nebol zaoberal a vysporiadal už súd prvej inštancie.

48. Odvolací súd rozhodol o trovách odvolacieho konania podľa § 396 ods. 1, § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP tak, že žalovanému vzhľadom k jeho plnému úspechu v odvolacom konaní, priznal plný nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi ako odvolateľovi.

49. O výške náhrady trov konania žalovaného rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

50. V konečnom dôsledku nemohol odvolací súd odignorovať rozhodnutie súdu prvej inštancie obsiahnuté vo výroku III. o trovách konania štátu, ktoré síce odvolacími námietkami dotknuté nebolo, avšak ako každé rozhodnutie o trovách tvorí integrálnu súčasť rozhodnutia. Súd prvej inštancie vo výroku III. rozhodol, že o trovách konania rozhodne samostatným uznesením, a to bez uvedenia akéhokoľvek zdôvodnenia takéhoto postupu v odôvodnení rozhodnutia (ktorý navyše nemá oporu ani

v aktuálne platnom a účinnom procesnom kódexe), dôsledky nepreskúmateľnosti ktorého nemohli indikovať k inému, ako zrušujúcemu rozhodnutiu odvolacieho súdu podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP a vrátenie veci súdu prvej v tomto rozsahu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 CSP).

51. Po vrátení veci bude teda povinnosťou súdu prvej inštancie vyhodnotiť skutočnosti významné z hľadiska zásad, ktorými je rozhodovanie o náhrade trov konania štátu ovládané, o týchto rozhodnúť a svoje rozhodnutie tiež zodpovedajúcim spôsobom odôvodniť, aby bolo spôsobilé k prípadnému ďalšiemu odvolaciemu prieskumu.

52. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).